

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF CANADA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Влада Робітничо-Фармерське Визволення Товариство, закорпороване в Манітобі, Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Рухом Дом, на рої вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ З'їзди ТУРФДІМ.

II.

Провінційальні з'їзди ТУРФДІМ не є законодавчими, вони є допоміжними до всеукраїнського з'їзду. Коли вони відбувалися зараз по всьому Україні, то головним обов'язком їх було розгорнути й пристосувати ухвали всеукраїнського з'їзду до місцевих обставин та визначити шлях їх найкращого виконання.

Однак ні одне, ні друге не зменшує організаційного значення провінційальних з'їздів. В багатьох справах, що над ними треба порадитися на місцях, обговорити їх зі всіх боків та внести відповідні рішення. Поминувши вже такі справи, що їх ми торкнулися в минулій статті, на порядок дня приходять між робітничим справами організування місцевих споживчих кооперативів, які почали вже творитися в різних місцевостях Канади.

Перш всього ми повинні визначити становище наших організацій до цих кооперативів по стільки, по скільки членство наших організацій бере у них ініціативну роль. Тому, що члени ТУРФДІМ стають членами кооперативів, часто є їхніми ініціаторами у заснуванні й провадженні, ТУРФДІМ мусять з'явитися до цих кооперативів певне становище й допомагати їх розвитку, сприяти їх успіху, а найголовніше, докласти своїх старань і впливів, щоб кооперативи справді служили інтересам працюючих.

В різних місцевостях Канади поорганізувалися вже кооперативні б'єтени. Деякі з них існують вже довгий час, деякі недавно, інші починають думати про існування. Всі вони розпорощені, кожний "бізнесує" до свого, досвід одного не передається другому. А це тому, що між ними нема ніяких зв'язків. Потрібно якась форма централізації цієї роботи, потрібне спільне керівництво, порозуміння, настрій роботи. Початок цьому повинні покласти з'їзди ТУРФДІМ. Провінційальні з'їзди повинні владнати в цю справу, зробити підрахунок кооперативної діяльності у своїй провінції, простудіювати набутий цими кооперативами досвід й виробити певні пропозиції до всеукраїнського з'їзду. Порушуємо ми цю справу перш за все тому, що вона є найважливішою, але тому, що вона є новою в нашому організаційному житті й тому, щоб на наших з'їздах перевести певні постанови про завдання кооперативів, які служили б вказівками для праці у цих членах наших організацій.

Головною ж справою у наших з'їздах, як і в житті самої організації, лишаються організаційні й освітні завдання. Стараєся справи, але й нові, вони-ж бо є головною підвалиною всієї нашої діяльності.

Організаційні завдання ми поділяємо на дві основні галузі: внутрішню й зовнішню, так би сказали. Внутрішня — це діяльність нашого організаційного апарату, зв'язки його з допоміжними апаратами, самодіяльність членства, виконувана організаційних обов'язків і т. ін. В цій галузі, хоч про неї завжди багато ми говоримо на з'їздах, виробляємо директиви, даємо вказівки, залишається проте бажати багато лішого. Організаційна система ТУРФДІМ, хоч існує вона вже довгі роки, пояснювана всім організаціями і в звітах з'їздів і в об'явках та газетах, не вкочує жас засвоєна як слід, а де й засвоєна, не функціонує так, як повинна. Над цим провінційальні з'їзди повинні застановитися серйозно, розглянути причини бездіяльності та малодіяльності зарядів, підкомітетів, членства та виробити вказівки, що допомогли б усунути ці причини.

Зовнішня галузь організаційної діяльності — це яку організаційну роботу за останній час провели ми між неорганізованими робітничим і фармерством, скільки допомогли їм вказівками, порадами, організаціями, лекторами і які наслідки той роботи. Звичайно, успіх цієї другої галузі нашої діяльності багато залежить від першої. Коли наш організаційний апарат добре функціонує, коли заряди і їхні допоміжні комітети активні, коли членство відділу активне й ентузіастичне, коли у відділі нема роздорів — тоді той відділ має вплив на робітничий й фармерський апарат, тоді до відділу приходять нове членство, тоді відділ має доволу себе симпатію. Що-ж зроблено на цій галузі нашої діяльності? Які досягнення маємо ми тут? Чи наша організація як цілість і кожний її відділ з поодиноким, поставили себе на вершці свого організаційного завдання, чи стали вони справжніми керівничим чинником в житті українських трудящих мас Канади? Ставимо ми ці питання тому, щоб наші з'їзди дали на них конкретні відповіді. Тільки з'їзди можуть асумувати роботу наших організацій за останній рік чи два й дати такі відповіді, з яких ми дечого навчилися б для дальшої організаційної праці.

Ми знаємо, у нас не раз є багато гарних слів, щоб похвалити розвиток наших організацій та їх досягнення в освітній та культурно-містечкій праці. Але час вже також нам зрозуміти, що хвальба сорочки не дасть. Те, що ми зробили від часу існування ТУРФДІМ цілком не свідчить, що ми не могли зробити більше. Чому-ж ми не зробили більше? Маємо на це причини. Які-ж ці причини? Докопаймося ми до них і поспробуємо їх усунути. Не говоримо вже про причини від нас незалежні. Бо коли ми добре приглянемося до того, як функціонує наша організаційні апарати, як саме членство дає про свою організацію, то побачимо багато таких негативних проявів, які були дуже важкою причиною повільного розвитку багатьох наших відділів а навіть цілкомовного їхнього застою.

Тож послаючи на з'їзд делегатів, ми повинні поставити у відділі запитання чому ми їх послаємо. Послаємо, щоб сказали з'їздам, які перешкоди гальмували роботу нашої організації. Знаючи ці перешкоди, у самому відділі чи в заряді

повинні подумати над тим, як їх усунути. Значить: послаючи на з'їзд делегатів — даймо йому всі вказівки про недостаці на місці й добрі, конкретні пропозиції як їх можна усунути. І делегата послаємо не того, що може поїхати, бо має великий час, не того, що дуже хоче поїхати на з'їзд, як для розривки, але того, що сам є добре обнайомлений з положенням на місці, що уміє те положення представити й дати практичні вказівки як треба повести роботу на місці в майбутньому, щоб побороти всякі перешкоди.

Треба до з'їздів ставитися серйозно, треба до них підготуватися, щоб затрачений на них час і кошти не пішли на марне. І це відноситься не тільки до найближчих провінційальних з'їздів в Саскатуні й Едмонтоні, але й до всеукраїнського з'їзду, що відбувається з початком 1929 року.

СКАТ НІРІНГ ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ДЕМОКРАТІЮ.

Американська буржуазія любить хвалитися демократичною свободою виборів в Злуч. Державках, поклинаючись на те, що для капіталістичній партії, республіканській й демократичній, які борються у виборах, без перешкоди провадити величезну пропаганду за своїх кандидатів, витрачаючи мільйони доларів на велику рекламу.

Однак зовсім іншає мається справа у відношенні до Робітничої (Комуністичної) Партії Америки, яку поліція жорстоко тероризує, не сприяючи їй перед тим, щоб лише перешкодило пропаганді комуністів.

Візьмим для прикладу недавню подію у Вільнігу й його околицях.

Вільніг — промислове місто в околиці Пітсбургу. Це осередок вуглевої й залізної промисловості, там є багато великих підприємств і інших галузей важкої індустрії. Вся влада там фактично зосереджена в руках "Вільніг Стіл Ко.". Більшість робітничства в тому дистрикті не організоване, заробіток на плавня мала, а робочий день часами сягає 12-ти годин тяжкої манерної праці.

Після законів Вест Верджіній Робітничка Партія є там легальною й тому може брати участь у виборах поруч з іншими партіями. Але для комуністів та воля існує тільки на словах. Після законів Вест Верджіній Робітничка Партія є там легальною й тому може брати участь у виборах поруч з іншими партіями. Але для комуністів та воля існує тільки на словах.

Від 1 жовтня Робітничка Партія взялася до виборчої кампанії в тому дистрикті. Для мітингів було вчасно врентувано сали, а на підприємствах й по нахатах роздано численні летючки про час цих мітингів.

Поліція тероризувала робітників і робітниць, що поширювали летючки. Одну робітницю, що поширювала її летючки, вислали зі стейту "за порушення закону". Поліція обходила склепи, у вікнах яких були виставлені оголошення комуністичних мітингів. Вона накладала на власників склепів. Один поліцейський зайшовши до склепу, спитав власника: "Чому ви поставили у вікні оголошення прокладих комуністів?"

Власник відповів, що в тому самому вікні поруч з виборчої оголошення також демократичної й республіканської партій. "Це, до чорта, не робить різниці" — закричав поліцейський. — Якщо ви не забереже комуністичних оголошень, то я вас арештую!"

Один мітинг Робітничої Партії оголошено було в передмісті Вільніга — Воруді. Година перед мітингом поліція попередила власника сали, що як він відістане сальо, то вона його арештує.

ПЛАН ВОЄННОГО НАПАДУ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ.

Робота французького генерального штабу й його наймитів.

"Красная Звезда" на підставі матеріялів, що їх має сьогодні, наводить нові дані про готування війни проти С.Р.С.Р.

— Поділ останнього часу свідчать, — пише газета, — що між ворожою С.Р.С.Р. діяльністю французького генерального штабу чим-раз ширяться. Десять місяців 1928 року позначилися особливо похваленою роботою над готуванням спільних дій західних сусідів С.Р.С.Р. на випадок війни з ним. Польща грає при цьому роль першого контр-агента французького генерального штабу.

наваки; 2) на випадок радянсько-румунської війни Польща заводить до румунської армії три польські дивізії, якими командував румун; 3) на випадок війни С.Р.С.Р. із Польщею, Румунія зобов'язується виставити 8 піших і 1 кінну дивізії, які разом із такою самою кількістю польського війська об'єднаються в одну армію; 4) на чолі об'єднаної польсько-румунської армії стає французьке командування; 5) французька флота буде діяльно допомагати польсько-румунській армії, оперуючи в Балтійському морі; 6) щоб підготувати запобіжні заходи проти висадки радянського війська на румунському березі Чорного моря, залізничну колію Чернівці-Маросенти перешивають на двоколійну; 7) щоб дилувати, як готуються до здійснення наміченого операційного плану, французький штаб виділяє генералів Морена й Лерона.

Діяльність французького генерального штабу не обмежується оцими моментами. Уживають усіх заходів, щоб запровадити одностороннє озброєння армії Румунії, Польщі та Франції. Зважаючи, що першого року війни з-закордоню доведеться довести військового знаряддя на 3 мільярди золо-

"ПОЛЬЩА — ТЮРМА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ".

Справа львівських погромів в польському союмі.

На засіданні польського союму 13 листопада обговорювалися інтерєляції УНДО і радикалів в справі львівських погромів. В часі обговорювання цієї справи слово забрав польський комуністичний посол т. Бітнер, який заявив: "Польща — це тюрма для національних меншостей". В часі його цієї заяви присутні в салі польські міністри на чолі з прем'єром Бартедем демонстративно вийшли з салі.

Представник об'єднаного селянства Вальницький заявив у своїй промові, що "українська трудова демократія буде спільно з польським пролетаріатом протестувати проти польської реакції й фашізму".

Представник української радикальної партії Бачинський у своїй промові, торкаючись десятиріччя польської держави, заявив:

"Польща йде за найгіршими прикладами імперіалістичних держав. Польський уряд скасував усі досягнення, яких добилися українці в Австрії".

Бачинський зупинився на злочинах уряду під час виборів і заявив, що міністер внутрішніх справ Складковський зухвало зневажив громадський свободи.

Що-до львівських подій, Бачинський полемізував з Складковським і заявив, що поліція винна у цих подіях.

У цей час Складковський з місця вигукнув: "Так, вона винна в тому, що занадто потурала українцям". Це слова викликали бурливі протести на лавах українців.

Бачинський гукнув до Складковського: "Коли вас заберуть з посади міністра внутрішніх справ, ви зможете з успіхом стати поліцеєм і виявити свої здібности."

Ви можете, пане міністре, дати бити нас — ми не зв'язуємося. Своєю політикою ви дієте тільки одного — що українське питання скорше дозріє".

Нарешті Бачинський сказав: "Коли ми об'єднаємося з іншими національними меншостями, у нас стане сили добитися визволення. Ви чекали свого визволення 150 років, ми доб'ємося цього швидше".

Безпартійний блок співробітництва з урядом запропонував до рудичити розслідування львівських подій урядом.

У дебатах виступив посол безпартійного блоку співробітництва з урядом Левенгер, який заявив, що Східна Галичина є стара польська територія й "нерозривна частина

Особи, що приїждять із Львова, повідомляють, що на Західній Україні після львівських подій стан і далі напружений. Відбуваються масові арешти серед українців. У самому Львові арештовано понад 200 осіб.

Учнів українських гімназій силою примушують приходити на молини й паради з нагоди десятиліття польської незалежності. По деяких гімназіях не приходило понад 50% учнів. Виступи польських націоналістів, головно студентів, проти українців тривають. Поліки були шибки в тих кватірах українців, які відмовилися в день польського ювілею вивісити польські національні прапори. Українська молодь і са-бі біла шибки в тих українців, які вивісили такі прапори.

"СНЕР ШАТС".

ПІСЛЯ КОНСТИТУЦІИ.

Серед членства невдоволення. Голосні балачки, докази, заперечування.

"Ордер!" — накликав раз-у-раз президент юнійного льо-кало.

Балачки тягнулися. Ось делегат вже закінчив свій звіт з конвенції і можете ставити запити, що до ухвал конвенції, а делегат буде старатися відповісти так, щоб всі були задоволені та зрозуміли важніші точки ухвал конвенції. Хто ставить перше питання?

— Майже такі самі ухвали переводять і Ку Клаус Кленд на своїх мітингах, — говорив хтось голосно позаді. — Спокій! — накликає президент. — Хто має питання? — Як стоїть справа з коштами подорожі делегата?

— Ви не є на місці зі своїм питанням. — Чому? — закликала кілька разом.

— Тепер розбираються ухвали конвенції, а не кошти подорожі.

— Ухвал конвенції нема що розбирати, бо там не зайшло нічого нового.

— Такі самі ухвали перейшли тринадцять років тому назад. — Це лише копії з старих й некорисних ухвал.

— Спокій! — кричав сердито президент. — Ставте питання до справи конвенції.

Ніхто не ставив питань. Члени консервативних поглядів не розуміли, які питання треба ставити, а радикальні члени уважали, що розбирати ухвали конвенції — шкода енергії. Зміни ніякої не зробіться.

— Як справа коштів? — кликав хтось в друге ззаду. — Спокій!

— Чому затаноєте? — Чи ми не маємо права знати про кошти подорожі нашої делегата?

— Ми-ж маємо платити. Президент побачив великий натиск і поприсів делегата, нобіс позивав.

— Я, — сказав делегат, — уважаю злишнім відповідати на такі наївні питання. Про це говориться в конституції нашої організації і в конституції не зломив, я поступав після конституції.

— Читайте конституцію. Президент почав переглядати конституцію та найшов потрібний параграф.

Там було написано, що кожний делегат, вибраний на юнійну конвенцію, що входить з склад Американської Федерації Праці, має доставити Повну планту, яку побирав після своєї професії, оплату подорожі, оплату спання в потязі ("сліпер") — чотирнацять доларів кожного дня на видатки.

— Як делегат одержує повну платню, яку він побирав у фабриці, оплату подорожі, сплату спання в потязі, то ніщо ще тих чотирнацять доларів на розходи? — запитав хтось по перерахунку конституції.

— А на життя підчас конвенції? — Так записано в конституції і я поступав після конституції.

Бути юнійним делегатом оплатніше, як делегатом ТУРФДІМ.

Драпаса.

СТАН НАПРУЖЕННЯ — МАСОВІ АРЕШТИ.

До московських "Известий" телеграфують з Варшави 16 листопада слідує: